

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Διάλογοι με τους πολίτες και διαβουλεύσεις με τους πολίτες

Βασικά συμπεράσματα

30 Απριλίου 2019

Πίνακας περιεχομένων

Μια Ένωση πολιτών	5
Έκκληση για μια ευημερούσα Ευρώπη	8
1. Μια Ευρώπη που προστατεύει	11
2. Αντιμετώπιση της μετανάστευσης	12
3. Μια δυναμική οικονομία	13
4. Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και προστασία του περιβάλλοντος	14
5. Μια Ευρώπη των αξιών.....	15
6. Προοπτική για τη νέα γενιά.....	16
7. Μια ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο	17
Συμμετοχή των πολιτών και χάραξη πολιτικής.....	18

«Η Ευρώπη είναι, πάνω απ' όλα, μια Ένωση πολιτών. Οι πολίτες αποτελούν την καρδιά, την ψυχή και την κινητήρια δύναμη του εγχειρήματός μας.»

Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, 11 Δεκεμβρίου 2018

Η παρούσα έκθεση βασίζεται στη συνεισφορά εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών, οι οποίοι έκαναν τη φωνή τους να ακουστεί συμμετέχοντας σε περίπου 1.600 διαλόγους με τους πολίτες και στη διαδικτυακή διαβούλευση για το μέλλον της Ευρώπης.

Σκοπός της είναι η τροφοδότηση του προβληματισμού των ηγετών της ΕΕ των 27 με την ευκαιρία της άτυπης συνεδρίασής τους στο Σιμπίου. Τα σχόλια των πολιτών και η αλληλεπίδραση μαζί τους εμπλούτισαν επίσης τη συμβολή της Επιτροπής στο στρατηγικό θεματολόγιο που θα εγκριθεί από τους ηγέτες τον Ιούνιο του 2019 (*Europe in May 2019: Preparing for a more united, stronger and more democratic Union in an increasingly uncertain world*).

Μια Ένωση πολιτών

Η συνεργασία με τους πολίτες και η ακρόαση των προσδοκιών, των ανησυχιών και των ιδεών τους αποτελούσαν εξαρχής αναπόσπαστο μέρος των εργασιών της παρούσας Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι επιστολές ανάθεσης καθηκόντων που απεστάλησαν στα μέλη του Σώματος των επιτρόπων κατά την έναρξη της θητείας τους τούς προέτρεπε να «δραστηριοποιηθούν πολιτικά στα κράτη μέλη και μέσω διαλόγων με τους πολίτες, παρουσιάζοντας και γνωστοποιώντας το κοινό μας θεματολόγιο, αφουγκραζόμενοι ιδέες και συνεργαζόμενοι με τα ενδιαφερόμενα μέρη». Η **Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης**¹, που παρουσίασε ο πρόεδρος Γιούνκερ την 1η Μαρτίου 2017, άνοιξε ένα νέο κεφάλαιο με μια σειρά επιλογών ως προς το πώς θα μπορούσε να εξελιχθεί η Ένωσή μας στο μέλλον, ενθαρρύνοντας τη διεξαγωγή ενός άνευ προηγουμένου διαλόγου σε ολόκληρη την ήπειρο.

«Η παρούσα Λευκή Βίβλος πρέπει να ανοίξει μια ειλικρινή και ευρεία συζήτηση με τους πολίτες σχετικά με την εξέλιξη που θα πρέπει να έχει η Ευρώπη τα επόμενα έτη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη θα διοργανώσουν μια σειρά από «διαλόγους για το μέλλον της Ευρώπης» στα εθνικά κοινοβούλια, τις πόλεις και τις περιφέρειες της Ευρώπης. Οι ιδέες και η αποφασιστικότητα των εκατοντάδων εκατομμυρίων Ευρωπαίων θα είναι ο καταλύτης της προόδου μας.»

Από την έναρξη της θητείας της Επιτροπής Γιούνκερ έχουν πραγματοποιηθεί 1.572 διάλογοι με τους πολίτες² σε 583 τοποθεσίες. Επιπλέον, στις 9 Μαΐου 2018 η Επιτροπή δρομολόγησε διαδικτυακή διαβούλευση για το μέλλον της Ευρώπης, με ερωτήσεις οι οποίες σχεδιάστηκαν από ομάδα πολιτών που αντικατοπτρίζει την πολυμορφία της Ευρώπης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετείχε στις 20 συζητήσεις υψηλού προφίλ που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με εθνικούς ηγέτες, επιδοκίμασε τα μεγάλα έργα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών³ και υποστήριξε ενεργά τις διαβουλεύσεις με τους πολίτες τις οποίες δρομολόγησαν τα κράτη μέλη. Όλες αυτές οι πρωτοβουλίες, καθώς και εκείνες που διοργανώθηκαν από άλλους πολιτικούς θεσμούς ή από την κοινωνία των πολιτών λειτουργούν πλήρως συμπληρωματικά.

Τον Δεκέμβριο του 2018 η Επιτροπή παρουσίασε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μια έκθεση προόδου σχετικά με τους διαλόγους με τους πολίτες και τις διαβουλεύσεις με τους πολίτες⁴, εντοπίζοντας επτά βασικούς τομείς στους οποίους οι Ευρωπαίοι αναμένουν πολλά από την Ένωση. Για πρώτη φορά, τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επιδοκίμασαν τους διαλόγους και τις διαβουλεύσεις, και συσχετίστηκαν άμεσα με την προετοιμασία του στρατηγικού θεματολογίου.

1 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/levki_bivlos_gia_to_mellon_tis_eyropis_el.pdf

2 Οι διάλογοι με τους πολίτες μοιάζουν με συνεδριάσεις δημοτικού συμβουλίου. Ο πρώτος έλαβε χώρα στις 27 Σεπτεμβρίου 2012 στο ισπανικό λιμάνι του Κάντιθ με την τότε αντιπρόεδρο Βίβιαν Ρέντινγκ. Από τότε αναπτύχθηκαν περαιτέρω από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από το 2013 και μετά.

3 <https://cor.europa.eu/en/engage/Pages/Reflecting-on-Europe.aspx>

4 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/eu-progress-report-consultations-111218_el.pdf

Η Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης

Η Λευκή Βίβλος που παρουσίασε ο πρόεδρος Γιούνκερ την 1η Μαρτίου 2017 πρότεινε πέντε πιθανά σενάρια για το μέλλον της Ένωσής μας των 27. Τα σενάρια δεν ήταν περιοριστικά, εξαντλητικά ή αλληλοαποκλειόμενα και σχεδιάστηκαν έτσι ώστε να τροφοδοτήσουν τη διεξαγωγή ενός εκτεταμένου διαλόγου.

ΣΕΝΑΡΙΑ					
	Συνεχίζουμε κανονικά	Τίποτε άλλο εκτός από την ενιαία αγορά	Αυτοί που θέλουν περισσότερα κάνουν περισσότερα	Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο	Κάνουμε μαζί πολύ περισσότερα
ΤΙ ΣΥΝΕΠΑΓΕΤΑΙ:	<p>Η ΕΕ των 27 υλοποιεί και αναβαθμίζει το τρέχον πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Οι προτεραιότητες επικαιροποιούνται τακτικά, τα προβλήματα αντιμετωπίζονται καθώς προκύπτουν και καταρτίζεται νέα νομοθεσία ανάλογα.</p>	<p>Η ΕΕ των 27 εμβαθύνει μόνο βασικές πτυχές της ενιαίας αγοράς.</p>	<p>Η ΕΕ των 27 επιτρέπει στα κράτη μέλη που το επιθυμούν να συνεργαστούν περισσότερο σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Ως αποτέλεσμα, τα κράτη μέλη συμφωνούν σε συγκεκριμένες νομικές και δημοσιονομικές ρυθμίσεις για την εμβάθυνση της συνεργασίας τους. Άλλα κράτη μέλη μπορούν να συμμετέχουν με την πάροδο του χρόνου.</p>	<p>Η συναίνεση σχετικά με την ανάγκη καλύτερης αντιμετώπισης ορισμένων προτεραιοτήτων από κοινού κάνει την ΕΕ των 27 να εστιάσει την προσοχή και τους πόρους στην καλύτερη και ταχύτερη εκτέλεση σε επιλεγμένους τομείς πολιτικής, ενώ σε άλλους τομείς σταματά να ενεργεί ή κάνει λιγότερα.</p>	<p>Τα κράτη μέλη μοιράζονται περισσότερη εξουσία, πόρους και λήψη αποφάσεων σε όλους τους τομείς πολιτικής, το ευρώ ενισχύεται και επιβάλλονται γρήγορα αποφάσεις σε επίπεδο ΕΕ.</p>

Οι διάλογοι με τους πολίτες

Σύνολο διαλόγων με τους πολίτες από την έναρξη της θητείας της Επιτροπής Γιούνκερ

194.000 συμμετέχοντες

1,6 εκατ. θεατές
συμμετείχαν μέσω διαδικτυακής μετάδοσης

Η διαδικτυακή διαβούλευση

**Πανευρωπαϊκή
πολύγλωσση
διαβούλευση**

12 ερωτήσεις
(κλειστού και
ανοικτού τύπου)

Υποστηρίχθηκαν
από
δραστηριότητες
των μέσων
κοινωνικής
δικτύωσης

87.000
συμμετέχοντες

Έκκληση για μια ευημερούσα Ευρώπη

Τα συμπεράσματα των διαλόγων με τους πολίτες και της διαδικτυακής διαβούλευσης για το μέλλον της Ευρώπης τείνουν να συγκλίνουν, και συμφωνούν με εκείνα που άντλησαν τα κράτη μέλη από τις δικές τους ασκήσεις, παρά την ποικιλία των μορφοτύπων.

Γενικά, οι συμμετέχοντες φαίνεται ότι **αντιλαμβάνονται την Ευρωπαϊκή Ένωση θετικά**. Οι δημοσκοπήσεις καταλήγουν σε παρόμοια συμπεράσματα. Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου η οποία πραγματοποιήθηκε μεταξύ αντιπροσωπευτικών δειγμάτων του πληθυσμού, 62 % των Ευρωπαίων θεωρούν καλό το γεγονός ότι η χώρα τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το υψηλότερο ποσοστό κατά τα τελευταία 27 έτη. Μόνο το 11 % θεωρεί την ιδιότητα μέλους της Ένωσης αρνητική, ενώ οι υπόλοιποι κρατούν ουδέτερη στάση. Επίσης, σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο, από την άνοιξη του 2014 έως το φθινόπωρο του 2018 η εμπιστοσύνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξήθηκε κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες (από 31 % σε 42 %), ενδεχομένως ως αποτέλεσμα της νέας προσέγγισης της επικέντρωσης των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών στις ανησυχίες των πολιτών. Η εμπιστοσύνη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυξήθηκε κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες, και ανήλθε σε 48 % και 43 % αντίστοιχα. Κατά την ίδια περίοδο, η εμπιστοσύνη στις εθνικές κυβερνήσεις αυξήθηκε κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες, και ανήλθε στο 32 %.

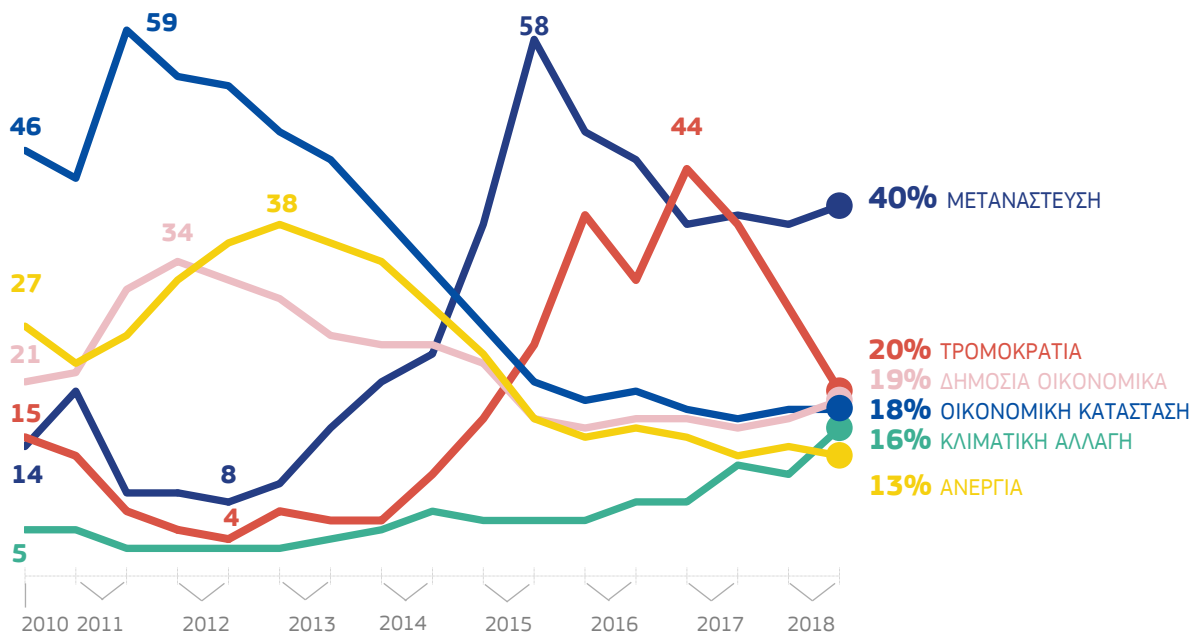
Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρείται ότι είναι ο **νόμιμος** και ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος για την αντιμετώπιση **των παγκόσμιων προκλήσεων**. Οι συμμετέχοντες στη διαδικτυακή διαβούλευση, όταν ρωτήθηκαν ποιες είναι οι ευρωπαϊκές αποφάσεις που θα τους έκαναν υπερήφανους για το γεγονός ότι ανήκουν στην Ένωση, ανέφεραν, αυθόρμητα, ζητήματα που αφορούν **το περιβάλλον και το κλίμα, τη μετανάστευση και τους πρόσφυγες, τις εξωτερικές υποθέσεις και την άμυνα**.

Διαδικτυακή διαβούλευση

**«Ποιες αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα σας έκαναν πιο περήφανο που ανήκετε στην Ένωση;»
(ερώτηση ανοικτού τύπου)** Οι απαντήσεις ομαδοποιήθηκαν ανά θέμα, χρησιμοποιώντας τεχνικές εξόρυξης κειμένου. Το μέγεθος των κύκλων είναι ανάλογο με τη συχνότητά τους, και οι σχετικές θέσεις τους αντικατοπτρίζουν την εγγύτητα των θεμάτων.

Η έρευνα του Τακτικού Ευρωβαρόμετρου που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2018 επιβεβαιώνει ότι τα παγκόσμια ζητήματα βρίσκονται ψηλά στην κατάταξη όταν οι ερωτηθέντες καλούνται να επιλέξουν, από κατάλογο δεκατεσσάρων ζητημάτων, τα δύο βασικά ζητήματα που αντιμετωπίζει η Ευρώπη. Η μετανάστευση εξακολουθεί να είναι το θέμα που αναφέρεται περισσότερο, αλλά πολύ λιγότερο σε σχέση με το 2015, ενώ η διαχείριση της μετανάστευσης αποδίδει καρπούς. Αυτό συνάδει με το γεγονός ότι τέθηκαν λιγότερες ερωτήσεις για το θέμα αυτό στο πλαίσιο των διαλόγων με τους πολίτες που διοργανώθηκαν το 2019. Η τρομοκρατία αναδεικνύεται ως δεύτερη προτεραιότητα. Για πρώτη φορά, η κλιματική αλλαγή είναι ανάμεσα στα πέντε θέματα που αναφέρθηκαν περισσότερο.

Τακτικό Ευρωβαρόμετρο, φθινόπωρο 2018

«Ποια πιστεύετε ότι είναι τα δύο σημαντικότερα ζητήματα που αντιμετωπίζει η ΕΕ επί του παρόντος;»
(Μέχρι δύο απαντήσεις από κατάλογο δεκατεσσάρων προτάσεων) Στο γράφημα εμφανίζονται μόνο οι έξι απαντήσεις που επιλέχθηκαν συχνότερα.

Δεδομένου ότι η Ευρώπη έχει περάσει από την οικονομική ανάκαμψη στη μεγέθυνση τα τελευταία χρόνια, τα **οικονομικά και κοινωνικά** ζητήματα παίζουν λιγότερο σημαντικό ρόλο σε σχέση με πριν την έναρξη της θητείας της Επιτροπής Γιούνκερ. Ωστόσο, είναι έντονα αισθητή η ανάγκη για μια **δυναμική οικονομία**, η οποία θα εστιάζεται στο ψηφιακό περιβάλλον, την έρευνα και την καινοτομία, και για μια σταθερή ευρωζώνη —όπως και η σαφής επιθυμία για υψηλού επιπέδου **δικαιοσύνη και κοινωνική προστασία**.

Η Ευρώπη γίνεται επίσης αντιληπτή σαν μια ήπειρος αξιών, όπου το κράτος δικαίου, η καταπολέμηση της διαφθοράς και η απαγόρευση των διακρίσεων πρέπει να διαφυλαχθούν.

Οι συζητήσεις για το Brexit ήταν συχνότερες κατά τους τελευταίους μήνες, αλλά, σε γενικές γραμμές, οι συμμετέχοντες στους διαλόγους και στη διαδικτυακή διαβούλευση ήταν κατά κύριο λόγο πρόθυμοι να συζητήσουν για το μέλλον της ΕΕ των 27.

Σε γενικές γραμμές, οι συμμετέχοντες στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης θα ήθελαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση να εστιάσει την προσοχή της σε **θέματα τα οποία βρίσκονται ήδη στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού θεματολογίου**, ιδίως στις δέκα πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής Γιούνκερ. Η συνεισφορά της Επιτροπής στο στρατηγικό θεματολόγιο και οι προτάσεις της Επιτροπής για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντικατοπτρίζουν επίσης τις προσδοκίες των πολιτών.

1. Μια Ευρώπη που προστατεύει

Όσοι συνεισέφεραν στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης έχουν την τάση να αναμένουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση να εγγυάται την ευημερία τους και να προστατεύει τα **κοινωνικά τους δικαιώματα**. Οι συμμετέχοντες ζητούν συχνά ενισχυμένα δικαιώματα και θέτουν ερωτήσεις σχετικά με το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων, τη γονική άδεια και άλλα κοινωνικά θέματα, συμπεριλαμβανομένης της **υγείας**. Ενώ πολλοί συμμετέχοντες εκφράζουν ανησυχίες για την αύξηση των ανισοτήτων, σε γενικές γραμμές, ζητούν την **προστασία των πλέον αδύναμων** μελών της κοινωνίας, όπως οι ηλικιωμένοι και οι ανειδίκευτοι εργαζόμενοι.

Η ασφάλεια των τροφίμων και η ποιότητα των τροφίμων αναφέρονται τακτικά. Οι πολίτες προσδοκούν ότι οι εμπορικές συμφωνίες θα τηρούν υψηλά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών και των περιβαλλοντικών προτύπων. Πολλοί ανησυχούν για αυτό που θεωρούν ως άδικη **φορολόγηση**, ιδίως προς όφελος των μεγάλων εταιρειών.

Αλλά η ανάγκη για μια πιο προστατευτική Ευρώπη διατυπώνεται πρωτίστως σε σχέση με **την εγκληματικότητα και την ασφάλεια**, με ιδιαίτερη έμφαση στην τρομοκρατία. Συχνά αναφέρεται επίσης η καταπολέμηση της διαφθοράς.

“ Για να επιτραπεί η είσοδος στην ΕΕ των προϊόντων από τρίτες χώρες, αυτά θα πρέπει να τηρούν τα ίδια πρότυπα ποιότητας.
Διαδικτυακός συμμετέχων από την Ισπανία

Η κοινωνική και φορολογική εναρμόνιση είναι απαραίτητη για την εξάλειψη του αθέμιτου ανταγωνισμού εντός της Ευρώπης.
Διαδικτυακός συμμετέχων από τη Γαλλία

Η ΕΕ θα πρέπει να βοηθά τους ανθρώπους που ζουν σε συνθήκες φτώχειας.
Διάλογος με τους πολίτες στη Λιουμπλιάνα, Σλοβενία

”

- Πάνω από 12,5 εκατ. θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν από την έναρξη της θητείας της Επιτροπής Γιούνκερ.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όταν διαπραγματεύεται εμπορικές συμφωνίες, προασπίζει ευαίσθητους τομείς και δεν κάνει συμβιβασμούς όσον αφορά τα πρότυπα για την ασφάλεια. Τα ανθρώπινα, τα εργασιακά και τα θεμελιώδη δικαιώματα βρίσκονται στο επίκεντρο των εμπορικών μας πολιτικών, όπως και η βιωσιμότητα.
- Από το 2014 έως το 2020 η Ευρωπαϊκή Ένωση διέθεσε 86,4 δισ. ευρώ στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.
- Η αναθεώρηση των κανόνων για την απόσπαση εργαζομένων που προτάθηκε α εδρην αρχή της «ίσης αμοιβής για ίση εργασία στον ίδιο τόπο».

2. Αντιμετώπιση της μετανάστευσης

Η μετανάστευση εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας για πολλούς πολίτες, αλλά τους τελευταίους μήνες το θέμα τέθηκε λιγότερο συχνά από τους συμμετέχοντες.

Οι απόψεις που διατυπώθηκαν μαρτυρούν πόλωση, η οποία αντικατοπτρίζει τις ποικίλες απόψεις που έχουν οι Ευρωπαίοι σχετικά με τα θέματα της μετανάστευσης και του ασύλου. Σημαντικός αριθμός συμμετεχόντων ζητά τον τερματισμό της **παράτυπης μετανάστευσης** ή την επιστροφή των μεταναστών που δεν έχουν δικαίωμα να παραμένουν εντός της ΕΕ.

Πολλοί ζητούν μια πιο φιλόξενη Ευρωπαϊκή Ένωση ή καλούν για ανάληψη δράσης ώστε να σταματήσει η **απώλεια ανθρώπινων ζωών** στη Μεσόγειο. Η **ένταξη** των μεταναστών και η **συνεργασία** με τρίτες χώρες, ιδίως στην Αφρική, είναι επίσης από τα θέματα που συζητούνται. Πολλοί συμμετέχοντες ζητούν **αλληλεγγύη** μεταξύ των χωρών της ΕΕ ή τονίζουν την ανάγκη για εναρμονισμένους ελέγχους των θαλάσσιων και χερσαίων συνόρων. Πολλοί συμμετέχοντες στους διαλόγους ανησυχούν για τη χειραγώγηση και την υπεραπλουστευμένη ρητορική που χρησιμοποιούνται κατά τη συζήτηση των θεμάτων αυτών.

“

Υπάρχουν άνθρωποι εκτός Ευρώπης που χρειάζονται βοήθεια, επειδή υπάρχει πόλεμος στη χώρα τους ή επειδή λιμοκτονούν. Μπορούμε να τους βοηθήσουμε. Διαδικτυακός συμμετέχων από την Αυστρία

Εκτός από τους πρόσφυγες, υπάρχουν άνθρωποι από άλλα μέρη του κόσμου που προσπαθούν να γλυτώσουν από τη φτώχεια. Συνεργάζεται η ΕΕ με τις χώρες αυτές για να τις βοηθήσει να αναπτυχθούν; Διάλογος με τους πολίτες στη Μσίντα, Μάλτα

Σχεδιασμός και εφαρμογή ευρωπαϊκής πολιτικής για την από κοινού διαχείριση και προστασία των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων. Διαδικτυακός συμμετέχων από την Κύπρο

”

- Οι παράτυπες διελεύσεις συνόρων προς την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν επανέλθει στα επίπεδα προ κρίσης.
- Οι επιχειρήσεις που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν βοηθήσει στη διάσωση περισσότερων από 730.000 ατόμων από το 2015.
- Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή διαθέτει περίπου 900 φύλακες για τη συμπλήρωση των υφιστάμενων ικανοτήτων των κρατών μελών. Η δύναμη αυτή θα μπορούσε να ενισχυθεί στο μέλλον με έως και 10.000 συνοριοφύλακες.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί προγράμματα σε τρίτες χώρες για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης.

3. Δυναμική οικονομία

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο για τις νέες τάσεις που διαμορφώνουν την οικονομία του μέλλοντος. Πολλοί εκφράζουν ανησυχίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρώπη, ως σύνολο, και τα ίδια τα άτομα θα προσαρμοστούν στη **δυναμική** οικονομία.

Πολυάριθμες ερωτήσεις αφορούν **την ψηφιακή οικονομία και τις συνέπειές της** στην απόκτηση δεξιοτήτων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και πολλοί ζητούν να ρυθμιστεί η ισχυρή θέση που κατέχουν τεράστιοι παράγοντες στην ψηφιακή αγορά. Η τεχνητή νοημοσύνη και η ρομποτική κατέχουν επίσης υψηλή θέση στην ατζέντα των συμμετεχόντων, ενώ αναμένεται από την Ευρώπη τόσο να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες όσο και να περιορίσει τους πιθανούς κινδύνους.

Ένα άλλο δημοφιλές θέμα είναι η **κυκλική οικονομία** και τα δυννητικά της οφέλη.

Συχνά αναφέρεται η ανάγκη να δοθούν προτεραιότητα και κίνητρα **στην έρευνα και την καινοτομία**, καθώς και η ανάγκη να βελτιωθεί η πρόσβαση **στη χρηματοδότηση και τις επενδύσεις**, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Τα οφέλη του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού συζητούνται ιδιαίτερα στις περιφέρειες.

Η ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρείται ευρέως ότι αποτελεί πλεονέκτημα για την οικονομία και για τους ίδιους τους πολίτες. **Το ευρώ, η ενιαία αγορά και το διεθνές εμπόριο** θεωρούνται σε μεγάλο βαθμό ως ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές, μολονότι ορισμένοι φοβούνται ότι θα μπορούσαν να εισαχθούν στην Ένωση προϊόντα χαμηλής ποιότητας.

Να γίνουν επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, καθώς και στην εκπαίδευση.
Διαδικτυακός συμμετέχων από τη Γερμανία

Πότε θα έχουμε παγκοσμίως πρωτοποριακούς ψηφιακούς πρωταθλητές στην Ευρωπαϊκή Ένωση;
Διάλογος με τους πολίτες στο Λουξεμβούργο

Θα πρέπει να γεφυρώσουμε το χάσμα μεταξύ των αγροτικών περιοχών και των μεγάλων πόλεων όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών διαδικτύου υψηλής ταχύτητας.
Διάλογος με τους πολίτες στη Γιασιόνκα, Πολωνία

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση μεγαλώνει τα τελευταία έξι συναπτά έτη.
- Το σχέδιο Γιούνκερ, που δρομολογήθηκε τον Νοέμβριο του 2014, κινητοποίησε 400 δισ. ευρώ με τη μορφή επιπλέον επενδύσεων, προς όφελος σχεδόν 1 εκατ. μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει την αύξηση της επένδυσης στην έρευνα και την ανάπτυξη κατά 50 % στον επόμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει στρατηγική ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας.

4. Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και προστασία του περιβάλλοντος

Η κλιματική αλλαγή και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν πηγή ολοένα και μεγαλύτερης ανησυχίας.

Γενικά, οι Ευρωπαίοι αμφιβάλλουν ελάχιστα ή καθόλου ότι η κλιματική αλλαγή οφείλεται τουλάχιστον εν μέρει σε **ανθρώπινες δραστηριότητες**. Οι συμμετέχοντες στους διαλόγους με τους πολίτες δεν θέλουν μόνο να ενημερωθούν περισσότερο σχετικά με τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση αυτής της παγκόσμιας πρόκλησης, αλλά θέλουν επίσης να μάθουν και πώς θα μπορούσαν οι ίδιοι να βοηθήσουν.

Τα σχέδια για τη μείωση **των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου** βρίσκονται ψηλά στην ατζέντα των πολιτών. Παρά τις έντονες ανησυχίες, διατυπώνονται και ελπιδοφόρες παρατηρήσεις για την ανάπτυξη **ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**, τις επενδύσεις στην πράσινη οικονομία και την **καινοτομία**, ώστε να υποστηριχθεί η προστασία του περιβάλλοντος.

Κατά τη διάρκεια των διαλόγων με τους πολίτες, εγείρονται πολλά ερωτήματα σχετικά με τη διαχείριση των **αποβλήτων** (ιδίως των **πλαστικών**), τα **φυτοφάρμακα** και τη βιοποικιλότητα, καθώς και σχετικά με την **καλή διαβίωση των ζώων**.

“

Η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής θα πρέπει να γίνει η υπ' αριθμόν ένα προτεραιότητα στις δημόσιες πολιτικές.

Διάλογος με τους πολίτες στη Λισαβόνα, Πορτογαλία

Η ΕΕ θα πρέπει να λάβει δραστικά μέτρα για την προστασία των ωκεανών μας.

Διάλογος με τους πολίτες στη Λευκωσία, Κύπρος

Τα χημικά προϊόντα που έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην ανθρώπινη υγεία πρέπει να εξαλειφθούν.

Διαδικτυακός συμμετέχων από την Κροατία

”

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η μόνη μεγάλη οικονομία η οποία μεταφράζει πλήρως τις δεσμεύσεις της βάσει της συμφωνίας του Παρισιού σε δεσμευτική εθνική νομοθεσία.
- Από το 1990 έως το 2016 οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μειώθηκαν κατά 22 %, ενώ η οικονομία της Ένωσης αυξήθηκε κατά 54 %.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την πρώτη, σε παγκόσμιο επίπεδο, συνολική στρατηγική για τα πλαστικά, με συγκεκριμένα μέτρα για την απαγόρευση των βασικών πλαστικών ειδών μίας χρήσης.
- Η Επιτροπή περιορίζει την έκθεση σε καρκινογόνες χημικές ουσίες στον χώρο εργασίας, κάτι που θα σώσει πάνω από 100.000 ζωές στα επόμενα 50 χρόνια.

5. Μια Ευρώπη των αξιών

Οι ευρωπαϊκές **αξίες και η ευρωπαϊκή ταυτότητα** εξακολουθούν να είναι σημαντικές για πολλούς συμμετέχοντες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρείται ευρέως εγχείρημα ειρήνης, καθώς και χώρος **ελευθερίας και θεμελιωδών δικαιωμάτων**. Πολλοί συμμετέχοντες εκφράζουν τις ανησυχίες τους για τη **διαφθορά** και για την κατάσταση του **κράτους δικαίου** σε ορισμένα κράτη μέλη, και καλούν την Ευρωπαϊκή Ένωση να αντιδράσει.

Η έννοια της **αλληλεγγύης** βρίσκεται σταθερά ψηλά στην ατζέντα. **Η ισότητα των φύλων και η απαγόρευση των διακρίσεων** θεωρούνται σημαντικοί πυλώνες της κοινωνίας μας.

Ενώ η **εμπιστοσύνη στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα** αυξάνεται από το 2014, πολλοί συμμετέχοντες εξακολουθούν να τα θεωρούν πολύ **απομακρυσμένα**, και αναμένουν από αυτά να είναι πιο αποτελεσματικά και διαφανή.

Ορισμένοι ζητούν να ληφθούν μέτρα, προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση να έρθει **πιο κοντά στους πολίτες της**. Σε αυτά περιλαμβάνονται όχι μόνο οι πολιτιστικές ανταλλαγές, η εκμάθηση άλλων γλωσσών και η διδασκαλία της Ευρώπης στο **σχολείο**, αλλά και η χρήση ευρωπαϊκών συμβόλων, όπως η σημαία και η Ημέρα της Ευρώπης.

Λίγους μήνες πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές, ορισμένοι συμμετέχοντες ανησυχούν ότι **η παραπληροφόρηση** θα μπορούσε να υπονομεύσει τη δημοκρατική διαδικασία. Οι πολίτες θα επιθυμούσαν περισσότερη ενημέρωση σχετικά με την Ένωση, κάτι που θα τους βοηθούσε να καταλαβαίνουν καλύτερα και **να επηρεάζουν τις αποφάσεις**.

“Οι σεξουαλικές μειονότητες έχουν δικαίωμα στην ασφάλεια και σε μια ζωή χωρίς βία.

Διαδικτυακός συμμετέχων από την Ισπανία

Οι εξωτερικές επιθέσεις πληροφοριών, όπως από ψεύτικους λογαριασμούς των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και «τρολ», θα πρέπει να απασχολούν τις κυβερνήσεις, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και κάθε πολίτη.

Διάλογος με τους πολίτες στο Τάλιν, Εσθονία

Πολύς λόγος γίνεται για μια ΕΕ που είναι απρόσιτη και απομακρυσμένη. Ωστόσο, η ΕΕ είμαστε **εμείς** και, αν δεν ασχοληθούμε, αν δεν λάβουμε μέρος στις πολιτικές και τις συζητήσεις, δεν μπορούμε να αναμένουμε ότι η ΕΕ θα έρθει πιο κοντά.

Διάλογος με τους πολίτες στη Λιουμπλιάνα, Σλοβενία

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία από τις πιο προηγμένες περιοχές του κόσμου όσον αφορά την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων.
- Ο νέος Κώδικας Δεοντολογίας για τα μέλη της Επιτροπής εξασφαλίζει τα υψηλότερα ηθικά πρότυπα για αξιωματούχους στην Ευρώπη και όχι μόνο.
- Η μεταρρύθμιση των κανόνων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο του 2018 αποτελεί σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών στην ψηφιακή εποχή.
- Έχουν εγκριθεί νέοι κανόνες για την αύξηση της διαφάνειας στις προεκλογικές εκστρατείες, ενώ υφίσταται ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων.

6. Προοπτική για τη νέα γενιά

Πολλοί σπουδαστές και νέοι λαμβάνουν μέρος στους διαλόγους με τους πολίτες. Απαιτούν μεγαλύτερη επιρροή στη χάραξη πολιτικής, ιδίως υπό το πρίσμα της πρόσφατης αύξησης του ακτιβισμού των νέων σχετικά με την κλιματική αλλαγή.

Οι πολίτες συνδέουν αυτό το αίτημα με θέματα όπως η **κινητικότητα**, η **εκπαίδευση** και τα προγράμματα ανταλλαγών. Το πρόγραμμα **Erasmus** αναφέρεται συστηματικά και ρητά ως παράδειγμα, και πολλοί συμμετέχοντες θα ήθελαν να το δουν να λαμβάνει υψηλότερο προϋπολογισμό. Η **ανεργία** των νέων εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πηγή ανησυχίας για τους νέους, και πολλοί θεωρούν σημαντικό τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την προσαρμογή της παροχής κατάρτισης σε νέες τάσεις, όπως η ψηφιακή οικονομία.

Πέρα από τις προτάσεις για κοινό πρόγραμμα σπουδών και για την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πολλοί θεωρούν ότι **τα σχολεία** αποτελούν έναν χώρο όπου θα πρέπει να διδάσκεται η Ευρώπη και όπου η νέα γενιά θα μπορεί να μαθαίνει για **τις κοινές αξίες** της Ευρώπης.

Να αναπτυχθούν ανταλλαγές με σχολεία μέσω κοινών προγραμμάτων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες όπως οι εικονικές σχολικές τάξεις. Αυτός θα ήταν ένας τρόπος για να ανακαλύψουμε άλλες μεθόδους εργασίας, καθώς και άλλους πολιτισμούς. Διαδικτυακός συμμετέχων από τη Γαλλία

Να εφαρμοστεί σειρά μαθημάτων αγωγής του πολίτη σχετικά με τα βασικά ηθικά πρότυπα, την ανοχή και την κατανόηση της διακυβέρνησης σε ενωσιακό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Διαδικτυακός συμμετέχων από την Ιρλανδία

- Το πρόγραμμα Erasmus έχει ήδη δώσει σε πάνω από 9 εκατ. άτομα την ευκαιρία να σπουδάσουν, να καταρτιστούν, να ταξιδέψουν, να προσφέρουν εθελοντική εργασία ή να αποκτήσουν εμπειρία στο εξωτερικό. Η Επιτροπή προτείνει τον διπλασιασμό του προϋπολογισμού του προγράμματος σε 30 δισ. ευρώ για την περίοδο από το 2021 έως το 2027.
- Κατόπιν προτάσεων που υπέβαλε η Επιτροπή, τα κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να προάγουν την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, να ενισχύουν βασικές ικανότητες, όπως είναι οι επιχειρηματικές και οι ψηφιακές δεξιότητες, να ενδυναμώνουν την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, την προώθηση των κοινών αξιών της Ευρώπης και την ευρωπαϊκή διάσταση της διδασκαλίας.
- Με προϋπολογισμό σχεδόν 9 δισ. ευρώ από το 2014 έως το 2020, η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων στηρίζει τους νέους που δεν είχαν τη δυνατότητα να βρεθούν εντός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης.

7. Μια ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο

Πολλοί πολίτες ζητούν περαιτέρω συντονισμό και εναρμόνιση των εξωτερικών δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θέλουν μια κοινή **εξωτερική πολιτική** αλλά και μια κοινή **πολιτική άμυνας**. Αναφέρεται η συγκέντρωση πόρων για την έρευνα και την καινοτομία, ενώ ορισμένοι προτείνουν ακόμα και τη δημιουργία ευρωπαϊκού στρατού.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συγκρίνεται συχνά με τον υπόλοιπο κόσμο και οι συμμετέχοντες εξαίρουν τον ρόλο της Ένωσης στη διεθνή σκηνή. Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου η οποία πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2018, το 76 % πιστεύει ότι η Ένωση αποτελεί τόπο σταθερότητας σε έναν ταραγμένο κόσμο.

Οι συμμετέχοντες συχνά αναφέρουν **άλλες παγκόσμιες δυνάμεις**, όπως η Ρωσία, η Κίνα και οι Ηνωμένες Πολιτείες, ορισμένες φορές σε σχέση με ανησυχίες για την **ασφάλεια στον κυβερνοχώρο** ή το **εμπόριο**. Προσβλέπουν σαφώς σε μια Ευρώπη που θα είναι εξίσου ισχυρός παίκτης στη διεθνή γεωπολιτική σκακιέρα, με γνώμονα τις αρχές. Αρκετοί κάνουν λόγο για την ανάγκη ύπαρξης **«ενιαίας φωνής»**, ενώ άλλοι προτείνουν την «ενοποίηση» των εξωτερικών πολιτικών.

“ Ελπίζω ότι η ΕΕ θα καταφέρει να έχει ενιαίο μέτωπο όσον αφορά την αλληλεγγύη, την πολιτιστική πολυμορφία, το κράτος δικαίου και την προστασία του περιβάλλοντος.

Διαδικτυακός συμμετέχων από τη Γαλλία

Η εναρμόνιση των στόχων της αμυντικής πολιτικής και των εξωτερικών υποθέσεων θα μπορούσε να επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να εκφράζεται με ικανότητα πολιτικής στήριξης που ανταποκρίνεται στο οικονομικό της βάρος.

Διαδικτυακός συμμετέχων από την Ουγγαρία

Για να εξοικονομηθούν χρήματα και να χρησιμοποιηθούν με αποδοτικότερο τρόπο, πρέπει να έχουμε κοινά τεχνικά πρότυπα στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας.

Διάλογος στο Facebook Live

”

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένας αξιόπιστος εταίρος όσον αφορά την προάσπιση μιας βασισμένης σε κανόνες διεθνούς έννομης τάξης.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της εξασφαλίζουν περισσότερο από το 50 % της αναπτυξιακής συνεργασίας στον κόσμο. Η ανθρωπιστική βοήθεια που προσφέρει η ΕΕ φτάνει σε περισσότερα από 120 εκατ. άτομα κάθε χρόνο.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει 16 στρατιωτικές και μη στρατιωτικές αποστολές σε εξέλιξη σε όλο τον κόσμο.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εγκρίνει προγράμματα εργασίας για τη συγχρηματοδότηση κοινών αμυντικών βιομηχανικών έργων το διάστημα 2019-2020. Για τον νέο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ, η Επιτροπή έχει προτείνει προϋπολογισμό ύψους 13 δισ. ευρώ για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας.

Συμμετοχή των πολιτών και χάραξη πολιτικής

Σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο, οι ευρωπαίοι πολίτες γνωρίζουν τις παγκόσμιες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει η Ευρώπη, αλλά και τα δυνατά της σημεία.

Αναμένουν πολλά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θα πρέπει, μαζί με τα κράτη μέλη μας, να υπερασπίζεται τις αξίες της, να προστατεύει τους πολίτες της και να ακούγεται στη διεθνή σκηνή. Οι ανησυχίες τους βρίσκονται ήδη στο επίκεντρο των δράσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η συζήτηση έδειξε ότι οι συμμετέχοντες μπορούν να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της αλλαγής: ενδιαφέρονται για την κυκλική και την ψηφιακή οικονομία, και τις νέες μεθόδους δημοκρατικής συμμετοχής.

Οι πολίτες επιθυμούν μια Ευρώπη ανταγωνιστική, δίκαιη και προστατευτική, που διαδραματίζει στο έπακρο τον ρόλο της παγκοσμίως, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και την προστασία του περιβάλλοντος. Έχοντας αυτή την έκκληση για μια ευημερούσα Ευρώπη κατά νου, η τρέχουσα Επιτροπή έχει αναλάβει πρωτοβουλίες από το 2014 και έχει προετοιμάσει τη συμβολή της στο στρατηγικό θεματολόγιο που θα εγκριθεί από τους ευρωπαίους ηγέτες τον Ιούνιο του 2019.

Η συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης έδειξε επίσης πόσο πρόθυμοι είναι πολλοί πολίτες να εκφράσουν τις απόψεις τους και να γίνουν πιο δραστήριοι κατά την πολιτική διαδικασία. Πολλά εργαλεία τούς επιτρέπουν να το πράξουν, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων διαβουλεύσεων και των Ευρωπαϊκών Πρωτοβουλιών Πολιτών. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο, καθώς διασφαλίζουν ότι μπορούν να ακούγονται όλες οι φωνές. Αποτελεί ευθύνη όλων των θεσμικών οργάνων, σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, αλλά και της ίδιας της κοινωνίας των πολιτών, να διοργανώνουν διαλόγους και διαβουλεύσεις. Η αντιπροσωπευτική δημοκρατία είναι κάτι αναντικατάστατο, αλλά μπορεί να επωφεληθεί μόνο από την ανάπτυξη νέων μορφών συμμετοχής των πολιτών.

ΠΕΙΤΕ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ

Μπορείτε να συμμετάσχετε στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης.

https://ec.europa.eu/commission/future-europe_el

Η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν συνέπειες από την περαιτέρω χρήση της παρούσας έκδοσης.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2019
© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019

Επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση με αναφορά της πηγής.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διέπεται από την απόφαση 2011/833/ΕΕ (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39).

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν υπόκειται στους κανόνες της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να ζητηθεί απευθείας η άδεια των κατόχων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΠΗΓΕΣ

Όλες οι φωτογραφίες © της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

